

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

Kraków,

10 KWI 2018

BK-01.152.81.2018

Dotyczy: PETYCJI Z 1 MARCA 2018 R.

Odpowiadając na petycję, która wpłynęła do Urzędu Miasta Krakowa 1 marca 2018 r. (data wpływu do Urzędu Miasta Krakowa – 6 marca 2018 r.), w treści której zwrócono się z postulatem podjęcia działań, które doprowadzą do powstania pomnika „Tym, co stawiali opór komunizmowi w latach 1944 – 1956” na Placu Inwalidów w Krakowie uprzejmie informuję, co następuje.

Mając na uwadze fakt rezygnacji z budowy parkingu podziemnego oraz przyłączenia zadrzewionego terenu przy Placu Inwalidów do Parku Krakowskiego, jak również prowadzoną przez Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie kompleksową rewitalizację Parku Krakowskiego oraz realizację przez Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu w Krakowie zadania związanego z „Przebudową ciągu ulic Królewskiej, Podchorążych, Bronowickiej w Krakowie wraz z przebudową torowiska tramwajowego, sieci trakcyjnej, odwodnieniem, oświetleniem i przebudową kolidującej infrastruktury technicznej w zakresie sieci energetycznej, teletechnicznej, sanitarnej, wodociągowej”, w celu kompleksowego i spójnego zagospodarowania ww. obszaru w 2017 roku zostało wprowadzone do budżetu miasta Krakowa zadanie pn. „Zagospodarowanie Placu Inwalidów wraz z Pomnikiem Orła Białego”.

Zakres tego zadania obejmuje aktualizację istniejącej dokumentacji projektowej, na podstawie której w 2012 roku Wydział Architektury i Urbanistyki Urzędu Miasta Krakowa zatwierdził projekt budowlany i wydał decyzję o pozwoleniu na budowę, jednakże ówczesny realizator zadania pn.: „Budowa parkingów wielokondygnacyjnych. Zadanie 5. Parking podziemny wraz z zagospodarowaniem Placu Inwalidów i Pomnikiem Orła Białego”, nie przystąpił do jego realizacji. Aktualnie prace nad aktualizacją ww. projektu znajdują się w toku.

Podstawą do opracowania projektu Zagospodarowania Placu Inwalidów w Krakowie były wyniki ogłoszonego i rozstrzygniętego w 2008 roku konkursu architektoniczno-rzeźbiarskiego na opracowanie koncepcji zagospodarowania przestrzennego Placu Inwalidów z pomnikiem Orła Białego, w którym Sąd Konkursowy wybrał pracę autorstwa: Grupy Projektowej Proxima Sp. z o.o. (aktualna nazwa: GPP Grupa Projektowa Sp. z o.o.), która przedstawiła, zdaniem Sądu Konkursowego udaną próbę stworzenia przestrzeni publicznej, wpisanej w istniejącą tkankę urbanistyczną. Odstąpiono wówczas od realizacji koncepcji pomnika z 1998 roku, opracowanego przez artystę rzeźbiarza Pana Edwarda Krzaka.

W sprawie budowy pomnika Orła Białego stanowisko zajęła również Rada Miasta Krakowa podejmując uchwały: Nr XVIII/228/07 z dnia 4 lipca 2007 r. w sprawie wzniesienia pomnika „Orla Białego – tym, co walczyli o wolność Polski w latach 1939–1989” oraz Nr LVI/729/08 z dnia 5 listopada 2008 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XVIII/228/07 Rady Miasta Krakowa z dnia 4 lipca 2007 r. w sprawie wzniesienia pomnika „Orla Białego - tym, co walczyli o wolność Polski w latach 1939 - 1989”. W świetle ww. uchwał na projektowanym pomniku Orla Białego powinny zostać umieszczone dwie

tablice. Jedna zawierająca sentencję: „Tym, co walczyli o wolność Polski w latach 1939-1989” oraz druga tablica zawierająca sentencję: „Tym, co stawiali opór komunizmowi w latach 1944-1956”.

Należy nadmienić, że 10 stycznia br. na stronie internetowej Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu w Krakowie została zamieszczona wizualizacja projektu, celem zgłaszania ewentualnych uwag i sugestii przez mieszkańców. Ze względu na licznie napływającą korespondencję wyrażającą sprzeciw wobec powstania kolejnego pomnika w zaproponowanej formie, rozważono zmianę formy pomnika. Zaproponowano posadzenie drzewa, dokładnie w miejscu przewidzianym pod pomnik. Rozważane jest posadzenie dębu, który jest drzewem okazałym i długożyjącym. Mając na uwadze głos różnych środowisk, które pragną upamiętnienia historycznych wydarzeń, projektanci podtrzymali pomysł wykorzystania zaprojektowanej ściany oporowej pomiędzy Placem, a ul. Królewską, jako miejsce memoriałowe dla tablic upamiętniających różne wydarzenia historyczne.

Dokonując, zatem korekty projektu poprzez zmianę formy dominanty z przestrzennej rzeźby na posadzenie kilkunastoletniego dużego drzewa, przy pozostawieniu formy dotychczasowego zagospodarowania należy uznać, że projektanci wyszli naprzeciw oczekiwaniom dużej grupy osób uczestniczących w konsultacjach społecznych. W ocenie projektantów, Plac zostanie w większy sposób zintegrowany z Parkiem Krakowskim – co było intencją wyrażoną przez uczestników konsultacji.

Należy jednak podkreślić, że w dniu 28 lutego 2018 r. Rada Miasta Krakowa podjęła uchwałę nr XVV/2490/18 w sprawie ustalenia kierunków działań dla Prezydenta Miasta Krakowa w sprawie pomnika Orła Białego, w której zawarto wskazanie dla Prezydenta Miasta Krakowa do podjęcia „wszystkich możliwych, koniecznych i prawnie dopuszczalnych działań polegających na zmianie formy pomnika Orła Białego poprzez posadzenie drzewa tzw. „żywy pomnik” oraz przeznaczenie zaoszczędzonych środków w wysokości 1 mln złotych na dodatkowe remonty ulic i chodników dla Rady Dzielnicy XV Mistrzejowice i Rady Dzielnicy V Krowodrza (po 0,5 mln zł każda) według wskazań Rady Miasta Krakowa „ze szczególnym uwzględnieniem remontów w Dzielnicy XV ulicy Orła Białego oraz okolicznych.” Wykonanie ww. uchwały powierzono Prezydentowi Miasta Krakowa.

Odnosząc się do argumentów zawartych w treści petycji, nie ulega wątpliwości, że pamięć ofiar komunistycznego totalitaryzmu z lat 1944-1956 zasługuje na uczczenie i gloryfikację postawy osób walczących w obronie wolności. Jednakże może to nastąpić tylko przy uwzględnieniu obecnie obowiązujących przepisów oraz treści uchwał podejmowanych przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, tj. Radę Miasta Krakowa. Kwestia lokalizacji pomników na terenie Gminy Miejskiej Kraków i na gruntach stanowiących jej własność, należy do wyłącznej kompetencji Rady Miasta Krakowa, będącej organem odrębnym od Prezydenta Miasta Krakowa, zgodnie bowiem z art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 ze zm.), to organ stanowiący gminy podejmuje uchwały w sprawach herbu gminy, nazw ulic i placów będących drogami publicznymi lub nazw dróg wewnętrznych w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1440, 1920, 1948 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 191 i 1089), a także w sprawie wznoszenia pomników.

Prezydent Miasta Krakowa jako organ wykonawczy Gminy Miejskiej Kraków wykonuje uchwały organu stanowiącego jakim jest Rada Miasta Krakowa. Jak wynika z treści ww. uchwał, Rada Miasta Krakowa opowiedziała się za zmianą formy architektonicznej pomnika „Orła Białego”, wskazując jednocześnie, iż pożądanym przez ww. organ sposobem upamiętnienia tych co walczyli o wolność Polski w latach 1939-1989 oraz tych co stawiali opór komunizmowi w latach 1944-1956 będzie posadzenie drzewa i stworzenie żywego pomnika.

Wyrażam nadzieję, że powyższe wyjaśnienia zostaną przez Państwa przyjęte.

Z poważaniem,

z up. PREZYDENTA MIASTA
Andrzej Kulig
Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa

Otrzymują:

1. Adresat,
2. aa.

Do wiadomości:

1. Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego,